

Šiame numeryje skaitykite:

2 psl.

Antroke, džiaugsies plaukti išmokęs!

4 psl.

Jiems spalvis — neeilinių gimtadienių meniu

5 psl.

2014 m. III ketvirčio geriausiai ūkininkai pagal skirtingas superkamo pieno kiekio grupes

„Norisi šypsotis ją pamačius“

6 psl.

Kol melžėjos sprendė teorines užduotis, karvė atsivedė veršelį

Broliai dvyniai — visur kartu

7 psl.

Pagiriamasis žodis kukurūzams

8 psl.

Ekologiškai jogurtinei grietinei „Dobilas“ — aukso medalis

„Žemaitijos pieno“ valdyba sveikina

Apdovanotos geriausios Lietuvos melžėjos

Iš kairės: varžytuvių trečiosios vietos laimėtoja Kristina Plungaitė, šventės personažas Karvutė — Radviliškio rajono savivaldybės Žemės ūkio skyriaus vyriausioji specialistė Vilmą Stalionienė, antrosios vietos laimėtoja Rūta Daukševičienė, Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Banienė ir „Žemaitijos pieno“ l.e.p. Žaliavos pirkimo vadybininkė Dangutė Sidlauskienė.

Keturioliktą kartą šalyje vykusio geriausių melžėjų renginyje „Pieno lašas 2014“ geriausiomis šalies melžėjomis tapo Rasa Sabaliauskienė, Rūta Daukševičienė ir Kristina Plungaitė.

„Šiandien, kai mus supa tiek naujausių technologijų, neretai pamirštame apie senus amatus ir profesijas. Sakyčiau, kad melžėjos profesija yra viena iš tokių, tačiau man bus labai smagu dalyvauti geriausių melžėjų apdovanojimuose. Norėčiau palinkėti nu-

galėtojoms, kad neužmirštų savo amato ir toliau rodytų gerą pavyzdį“, — kalbėjo žemės ūkio ministrės Virginijos Baltraitienės patarėjas Saulius Jakimavičius.

Visos trys apdovanotos moterys iš pradžių puikiai įvertintos rajoninėse varžybose: R.Daukševičienė

laimėjo pirmąją vietą savo krašte — Užpaliuose, Utenos rajone. R.Sabaliauskienė pirmajame etape iškovojė aukščiausius įvertinimus Kupiškio rajone, Varniškių kaime, o K.Plungaitė užėmė pirmąją vietą varžydamasi su ūkininkėmis iš Radviliškio rajono. Kiekviena iš jų, įveikusi jaudulį, pademonstravo geriausią melžimo techniką ir savo žinias. Konkurse dalyvavo 91 dalyvis.

Ypač džiugu, kad aukštą antrą-

ją vietą užėmė Rūta Daukševičienė, iš kurios ūkio pienas tiekiamas „Žemaitijos pieno“ bendrovei. Ji ūkininkauti pradėjo nuo 1998 metų. Mama padovanojo 6 ha žemės. Kitą žemę įsigijo, nuomojasi. Nusipirkę seną fermą, ją atstatę, susitarkę, kad tiktų vystyti pienininkystės ūkį. Ūkininkauti padeda du sūnūs ir vyras — visa šeimyna plūša kartu.

(Nukelta į 3 psl.)

Nuolatos būnantis įvykių sukuryje

Jau 26-erius metus „Žemaitijos pieno“ bendrovėje vadovaujantį darbą dirba Romusas Jarulaitis. 1988-aisiais jis tapo generalinio direktoriaus pavaduotoju komercijai, o vėliau rūpinosi eksporto ir kitais svarbiais reikalais įmonėje. Šiuo metu Romusas Jarulaitis — eksporto vadovas Rytų rinkoms. Neseniai darbščiam ir energingam darbuotojui sukako 60 metų. Šia proga pakalbinome ne tik garbų sukaktuvininką, bet ir išgirdome apie jį vertingų kolektyvo narių pastebėjimą.

Algirdas Dačkevičius

Į priekį matyti — mažiausiai 10 žingsnių

„Darbas „Žemaitijos piene“ — įdomus ir aktyvus, skatinantis visuomet būti įvykių sukuryje“, — sako R.Jarulaitis. Svarbiausia, pasak

pašnekovo, gyventi ne šia diena, o numatyti mažiausiai 10 žingsnių į priekį. Žinoma, analizuojant, kas padaryta šiandien ir ką reikia dar geriau nuveikti ateityje.

„Nuo pat savo darbo pradžios įmonėje pajutau jos vadovo Algirdo Pažemecko gebėjimą žvelgti toli ir perspektyviai. Tai man bu-

vo stimulus, siekiant kuo geresnių rezultatų. Pastebėjau, jei neturėsi svajonės — neturėsi ir rezultato. Todėl ir viso kolektyvo pajėgos buvo nukreiptos siekti gaminti kuo daugiau ir nepriekaištingai, nes su mažiau — nieko nebūna“, — įsitikinęs R.Jarulaitis.

(Nukelta į 2 psl.)

Garbingo gimtadienio proga R.Jarulaitį (centre) pasveikino valdybos pirmininkas Algirdas Pažemeckas (pirmas iš dešinės), bendradarbiai ir Telšių rajono savivaldybės meras Vytautas Kleiva (greta sukaktuvininko).

SVEIKINAME

geriausius rugsėjo mėnesio ūkininkus pagal skirtingas superkamo pieno kiekio grupes

Pirmoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Petronėlė Stanevičienė — Jaupėnų k., Rietavo sen., Plungės r.

Antroje grupėje

(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Juozas Preibys — Dvaralio k., Imbarės sen., Kretingos r.

Trečioje grupėje

(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Arūnas Petkevičius — Žakaimės k., Upynos sen., Šilalės r.

Ketvirtoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Antanas Kulevičius — Degaičių k., Degaičių sen., Telšių r.

Penktoje grupėje

(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Ieva Stanienė — Sarakų k., Gadūnavo sen., Telšių r.

Geriausio ekologiško pieno gamintojas

Pranciškus Razutis — Balsėnų k., Veiviržėnų sen., Klaipėdos r.

Nuolatos būnantis įvykių sūkuryje

(Atkelta iš 1 psl.)

Žygis į tikrąją komerciją R. Jarulaitis prasidėjo su Atgimimu, stengiantis parodyti, ką sugeba darbštūs Žemaitijos krašto pienuininkai. Reikėjo mobilizuoti vienam tikslui — pereiti nuo planinės ekonomikos prie naujų rinkų paieškų ir ten įsitvirtinimo. „Buvo me jauni, energingi, neskaičiuodavome darbo valandų, kad tik padarytume kuo daugiau. Net ir grįžęs namo, jausdavau nenuslopų vidinį variklį, kuris suko mintis rytojaus darbams. Kelionės į Rusiją, naujų nišų mūsų produktams atradimas, statybinių medžiagų pirkimas ir daugelis kitokių darbų vienu metu gulė ant pečių, bet dirbti buvo įdomu. Nes juk turėjome vieną tikslą — stiprinti įmonę. Visuomet greta buvo vertingų minčių ir idėjų kupinas bei naujai veiklai mobilizuojantis įmonės vadovas Algirdas Pažemckas, gamybai vadovavusi Irena Baltrušaitienė, laboratorijos (dabar — UAB „Nepriklausoma tyrimų laboratorija“) vadovė Gražina Norkevičienė ir daugelis kitų“, — prisimena R. Jarulaitis.

Pasak pašnekovo, ir prabėgus daugiau kaip ketvirčiui amžiaus besidarbuojant įmonėje, entuziaz-

mas nė kiek nenuslūgo. Atvirkščiai, nuolat atsirandantys vis nauji iššūkiai, didėjanti konkurencija rinkose ir besikeičiantys geopolitiniai įvykiai pasaulyje verčia suktis dar sparčiau ir neprarasti „sveiko egoizmo“ — būti pirmam, nes būti antru — savotiškas pralaimėjimas. R. Jarulaitis įsitikinęs, kad pateikiamas produktas vartotojui rinkoje turi būti matomas iš visų pusių ir dominantis įvairių sluoksnių bei amžiaus pirkėjus.

„Žinoma, pasiektas rezultatas — visiems malonus, juo džiaugiamės, bet pasitaiko, keliaujant į tikslą, susidurti su abejojančiais. Gal dėl to, kad ne visi sugeba toliau matyti ir suvokti prasmę. Džiaugiuosi, kad man darbas niekuomet nebuvo ir nėra našta. Greičiausiai — tai kūrybinis procesas ir savotiškas malonumas“, — mano R. Jarulaitis. Pašnekovas prisiminė bendrą darbą su amerikiečiais, technologu John Ludy ir kietojo sūrio DŽIUGAS, kuris tapo tituluočiausiu įmonės gaminiu, vertinamu ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulyje, ištakas, vardino rinkas Europoje. Eksporto vadovas Rytų šalių rinkoms mano, kad šios rinkos yra perspektyvios. Labai sparčiais tempais „vakarėja“ Kinija. Kasmet ši šalis vis daugiau su-

vartoja pieno produktų. Tai teikia vilčių, kad netolimoje ateityje Kinijos rinka atsivers „Žemaitijos pieno“ produktams. O kad jie ten puikiai vertinami, rodo pasiekti laimėjimai didžiausioje Azijos šalių parodoje SIAL CHINA. 2013 metais sūris DŽIUGAS ten įvertintas aukščiausiu apdovanojimu Gran Prix, o 2014-aisiais jau net keturi produktai iš Kinijos grįžo pelnę solidžius tarptautinius įvertinimus.

Baigdamas pašnekosį, R. Jarulaitis pastebėjo, kad jam „Žemaitijos pienas“ — tarsi namai, kur praleisti įdomiausi, kūrybingiausi ir maloniausi metai. „Gal galėjau dar daugiau nuveikti“, — kukliai pasakė jis.

Pastebėjimai apie Romusą Jarulaitį

Robertas Pažemckas, „Žemaitijos pieno“ generalinis direktorius: „Džiaugiuosi atkaklumu, siekiant užsibrėžto tikslo. Jis visada suranda išeitį ir iš kebliausios situacijos“.

Sandra Vireikytė, Personalo ir teisės direktorė: „Šiltas ir optimizmu trykštantis žmogus: siekiantis, einantis, darantis. Vienas iš tų, kurie skatina veikti. Laikosi garbės žodžio — kaip pasakė, taip ir bus. Vertybių sistemoje jaučia

skalę joms pamatuoti. Nešykšti pasidalinti savo žinių bagažu. Turi daug visuomeninių įgūdžių. Sugeba nuosaikiai, kruopščiai ir subtiliai įtikinti“.

Gražina Norkevičienė, UAB „Nepriklausomų tyrimų laboratorija“ direktorė: „Romusas — labai patikimas įmonės darbuotojas. Jis visuomet atsiduria ten, kur reikalingiausia jo kompetencija, diplomatiškumas ir tolerancija. Tai žmogus, įveikęs daugybę nelengvų barjerų vardan to, kad klestėtų įmonė ir būtų garsinamas geras jos vardas“.

Irena Baltrušaitienė, Projektų vadybininkė: „Niekada neregėjau jo pikto veido. Komunikabilus. Moka užsienio kalbų, ypač gerai anglų. Tai labai pravertė Lietuvai tapus nepriklausoma, ieškant naujų rinkų. Turi patirties dirbdamas su biurokratinėmis struktūromis. Vienas iš tų, galinčių būti degustatoriumi-ekspertu.“

Vilija Petrošienė, Kokybės vadovė: „Džiaugiuosi jo energija, kuri metams bėgant neblėsta. Tarsi viesulu įjungia visus, kad numatytas darbas būtų padarytas. Kompetentingas: ko imsis, tas pavyks. Tikiu, kad jo žmogiškasis lankstumas, bendravimo menas ir diplomatiškos įgūdžiai padės atverti

produktams kelią į Rytų šalis“.

Rigilda Baniėnė, Lietuvos pieno ūkių asociacijos direktorė: „Inteligentiškas. Turi puikių derybinių įgūdžių, moka argumentuotai išdėstyti savo požiūrį. Kreipiantis visą laiką gausi atsakymą“.

Už nepriekaištingą darbą — padėkos

Garbingo 60-ojo gimtadienio proga Romusą Jarulaitį pasveikino ir sėkmės linkėjo įmonės valdybos pirmininkas Algirdas Pažemckas, bendradarbiai. Jam įteiktas padėkos raštas ir legendinio milžino Džiugo statulėlė.

Pagerbimo raštą įteikė Telšių rajono savivaldybės meras Vytautas Kleiva. Už ilgametį profesionalų darbą, sumanumą, puikius organizacinius gebėjimus ir nuširdų bendravimą sukaktuvininką padėkos raštu pagerbė žemės ūkio ministrė Virginija Baltraitienė. O premjeras Algirdas Butkevičius, nešykstėdamas daugybės palinkėjimų R. Jarulaitiui, savo padėką baigė tokiais žodžiais: „Ne vien Jūsų asmeninė sukaktis — 60-asis gimtadienis — yra priežastis Lietuvos Respublikos vardu padėkoti Jums. Jūs pagarbą pelnėte darbu, mokėjimu puikiai pristatyti mūsų šalį, darbščius piliečius ir jų gaminius pasauliui.“

Antroke, džiaugsies plaukti išmokęs!

Spalio 13-ąją startavo jau penktus metus „Žemaitijos pieno“, rajono Savivaldybės ir Telšių „Ateities“ pagrindinės mokyklos organizuojama socialinė akcija „Telšiuose antrą klasę baigi — plaukti moki“, kurios pagrindinis rėmėjas — „Žemaitijos pienas“. Vien per šį pusmetį plaukti išmoks 213 rajono antrokėlių.

Pirmojoje šiais metais plaukimo pamokoje dalyvavo Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazijos bei Nevarėnų pagrindinės mokyklos antrokai. Vaikai klausėsi mokytojų instrukcijų, kaip elgtis vandenyje, pratinosi prie baseino.

Varnių Motiejaus Valančiaus gimnazijos mokytoja Edita Aleknienė, atlydėjusi savo mokyklos antrokus, sakė, kad nors jų miestelis ir tolokai nuo Telšių, tačiau vien dėl naudingų užsiėmimų nepraleidžia progos su vaikais mokykliniu autobusėliu atvažiuoti į baseiną. Ji tvirtino, kad mokiniai itin laukė pirmosios plaukimo pa-

mokos. Čia atvyksta jau antroji antrokų laida iš Varnių. Mokytojos teigimu, šios pamokos leidžia vaikams nugalėti vandens baimę ir išmokti plaukti. „Įspūdžiai iš baseino atperka viską“, — kalbėjo pedagogė.

Nevarėnų pagrindinės mokyklos mokytoja Jolanta Bružienė, atlydėjusi savo mokyklos antrokus, taip pat pritarė, jog ši socialinė akcija labai naudinga ir reikalinga. Ji pasidžiaugė nuoširdžiai dirbančiais ir profesionaliais plaukimo mokytojais. Pedagogės teigimu, jei nebūtų šios akcijos, ne daug tėvų iš mažesnių miestelių

galėtų leisti savo vaikams lankyti baseiną. Iš šios mokyklos taip pat mokosi plaukti jau antroji mažųjų laida.

Vaikus moko trys Telšių „Ateities“ pagrindinės mokyklos kūno kultūros mokytojai Lilija Puodžiu-

kaitienė, Inga Zeniauskienė ir Vytautas Mickus. Jie tvirtino, jog pradinukai kiek daugiau nei po trijų pamokų pradeda po truputį plaukti.

„Reikia palyginti, kaip mažieji plaukia per pirmąsias ir paskutines plaukimo pamokas, tada ir matytume skirtumą“, — tvirtino treneriai.

Antrokai, per pusmetį baigę 24 valandų programą, dalyvaus parodomuosiuose plaukimuose, po kurių paaiškės, kas varžysis finale. Po antrojo pusmečio vėl bus atrinkti geriausiai plaukiantys antrokai. Jie irgi pakliūs į finalinį etapą.

Tradiciškai parodomųjų plaukimų metu visus išmokusius plaukti aplankys PIK-NIK plėšomų sūrio dešrelių personažas Žirafa, o sėkmingai baigusiems programą, įteiks firminius PIK-NIK diplomus bei „Žemaitijos pieno“ įsteigtas dovanėles ir prizus.

Telšių „Ateities“ pagrindinėje mokykloje jau ne pirmus metus organizuojama socialinė akcija „Antrą klasę baigi — plaukti moki“ yra unikali mūsų šalyje.

Pirmojo pusmečio plaukimas baigsis sausio 30-ąją, o antrasis prasidės nuo vasario 2 dienos. Pirmąjį pusmetį plaukti išmoks 213, o antrąjį — 219 antrokų. („Pieni-ninkystės“ inf.)

Apdovanotos geriausios Lietuvos melžėjos

(Atkelta iš 1 psl.)

Alvydą Liugą renginio metu apdovanojo Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba už didžiausią primilžį iš karvių per 2013–2014 m. kontrolės metus Radviliškio rajone tarp ūkininkų, laikančių nuo 50 iki 100 karvių bandą. Jis pieną irgi tiekia „Žemaitijos pieno“ bendrovei.

Padėkos verti ir tie ūkiai, tiekintys pieną „Žemaitijos pienui“, kuriuose vyko rajoninės melžėjų varžytuvės, Be jau minėtos R. Daukševičienės, jos puikiai surengtos Rūtos ir Vacio Galdikų ūkyje Plungės rajone, Prūsalių kaime, bei pas ūkininkus Rimą ir Vygantą Baršauskus Jurbarko rajone, Paulių kaime.

Šiais metais „Geriausią melžėjų“ apdovanojimai vyko Sidabrave (Radviliškio r.). Varžytuvės organizuotos siekiant modernizuoti kokybiško pieno gamybą, tobulinti melžėjų meistriskumą ir sudaryti

darbuotojai, sugebantys aptarnauti naujausią sudėtingą techniką ir pagaminti aukštos kokybės pieną. Karvė užima svarbų vaidmenį pieno fermoje. Jos sveikata, pieno kiekis ir pieno kokybė labai daug priklauso nuo gerai veikiančios ir taisyklingai naudojamos melžimo technikos bei melžimo technologijos.

Karvių melžimas yra labai svarbus, pakankamai sunkus ir atsakingas darbas pieno fermose. Kiekvienais metais iš melžėjų reikalaujama vis daugiau, nes produktyvumas iš karvių palaipsniui didėja, melžimo įranga tobulėja, todėl kiekviena melžėjų klaida brangiai atsieina: netenkama pieno, blogėja pieno kokybė ir dažnai tenka net karvę išbrokuoti.

Melžėjai yra labai svarbūs tarpininkai tarp melžimo įrangos ir karvės. Jie turi turėti geras teorines žinias ir praktinius įgūdžius. Nuo to, kaip melžėja sugeba tuos du dalykus sureguliuoti, priklauso

tešmuo melžimui, naudojama įranga, organizuojamas pats melžimas, melžėjams ar ūkių savininkams yra ramu, tačiau tokiame ūkyje problemos palaiapsniui tik didėja. Todėl pagrindinis melžėjų varžytuvių arba konkursų tikslas – teorinių žinių gilinimas ir praktinių įgūdžių bei meistriskumo tobulinimas, kuris reikalingas kasdieniame darbe. Melžėjų varžytuvės laikomos aukščiausia kvalifikacijos kėlimo mokykla.

Melžėjų varžytuvės tai varžybos, kurių rezultatai priklauso nuo daugelio faktorių. Vienas labai svarbus dalykas yra, kaip dalyvis sugeba nugalėti savo jaudulį, nes kiekvienas judesys yra stebimas ir teisėjų fiksuojamas. Taip pat kokios bus karvės, kaip pavyks dirbti nekasdieninėje melžimo aikštelėje ir kita. Tik aukštos kvalifikacijos melžėjai sugeba užtikrinti tinkamą melžimo procesą įvairiose situacijose. Rajoniniuose varžytuvių etapuose aš dažnai sakau, kad vien tik dalyvavimas konkurse jau yra didelis laimėjimas, nes parodoma kaip yra savo ūkiuose melžiama, ir kiti dalyviai gali pasisemti patirties ir pasimokyti. Labai smagu kai melžėjos tarpusavyje ar su ūkio šeimininkais diskutuoja, ką negerai padarė, ką reikia taisyti ir tobulinti, kad melžimas vyktų sklandžiau.

Šiais metais melžėjų varžytuvės vyksta jau 14 metai. Konkursai vyko 11 rajonų, kur varžėsi 91 dalyvis iš 73 ūkių. Labai smagu, kad šiais metais konkurse dalyvavo net 8 vyrai, kai ankstesniais metais ryždavosi dalyvauti tik 3-4. Viename rajone melžėjas laimėjo prizinę vietą ir Respublikos mastu yra geriausių respublikos melžėjų dešimtuoke.

Melžtovo sanitarinio apdorojimo rungtį be jokių klaidų atliko ir surinko maksimaliai 30 balų Lina Vaičiškienė, atstovaujanti ŽŪB „Bajėnai“, kurie pieną tiekia „Žemaitijos pienui“.

Kai kuriuose rajonuose melžėjų varžytuvės vyksta kiekvienais metais, kituose rajonuose su tam tikromis pertraukomis, tačiau yra nemažai rajonų, kuriuose melžėjų varžytuvės niekada nevyksta. Tai labai priklauso nuo rajonuose dirbančių žemės ūkio specialistų požiūrio į pieno gamintojus. Kai kuriuose rajonuose yra labai aktyvūs rajonų žemės ūkių skyriai, kituose LŽŪKT, VMVT, GPK specialistai. Labai smagu ir norisi paminėti, kad Pagėgiuose, Radviliškyje, Ukmergėje, Vilkaviškyje, Kau-

ne melžėjų varžytuvės vyksta nuolat kiekvienais metais organizuojant gražias šventes, kuriu metu dalyvauja didžioji dalis rajono pieno gamintojų, kurie aptaria kasdienės pieno ūkių aktualijas.

Analizuojant melžėjų varžytuvių rezultatus, pastebima, kad dalyvių teorinės žinios ir praktiniai gebėjimai nuolat auga, nes ir patys pieno ūkių šeimininkai vis labiau suvokia karvių melžimo ir melžėjų meistriskumo svarbą.

Tik nuolat tobulinant melžėjų teorines žinias ir praktinius įgūdžius, pieno ūkyje galima užtikrinti aukštą karvių produktyvumą ir gerą pieno kokybę, – savo pasisakyme akcentavo S. Tušas.

Renginio dalyviai noriai dalyvavo individualiose rungtyse, kurių metu reikėjo sumušti sviestą, greičiausiai išgerti vieną litrą pieno, atsakyti į įvairiausias klausimus, susijusius su pienininkyste, atspėti, iš kieno pieno (avies ar karvės) pagamintas ragaujamas sūris. Vyko pienininkystės ūkių gaminamų pieno produktų degustacijos. Buvo galima paragauti ne tik sūrių, bet ir naminės giros ar duonos, net namuose gaminto jogurto.

Gražiai pavadintoje respublikinėje šventėje „Pieno lašas“ netrūko rėmėjų apdovanojimų varžytuvių nugalėtojams ir dalyviams, surengta turininga koncertinė programa.

Povilas Beresnevičius (kairėje) laimėjo rungtį, kur reikėjo greičiausiai išgerti pieną.

galimybę pademonstruoti geriausių šios profesijos meistrų darbą. Nors šiuo metu ūkiuose yra įdiegta patogi ir pažangi melžimo įranga, tačiau be patikimo ir profesionalaus žmogaus vargu ar galima būtų tikėtis gerų rezultatų.

„Geriausią melžėjų“ konkursą organizavo Žemės ūkio ministerija, Lietuvos veterinarijos akademijos Josifo Tačo melžimo mokymo centras, Žemės ūkio rūmai bei Švietimo ir mokslo ministerija.

Visose varžytuvėse pirmuoju smuiku grojo Josifo Tačo melžimo mokymo centro vadovas ir vertinimo komisijos pirmininkas dr. Saulius Tušas. Savo kalboje jis pastebėjo: „Sakoma, kad jei nesimokysi, tai reikės eiti karvių melžti. Šis posakis šiandien yra neteisingas, nes intensyvinant pieno ūkį reikalingi kvalifikuoti

gyvulio sveikata, primilžis ir pieno kokybė. Todėl melžėja turi gerai žinoti melžimo sanitarijos reikalavimus, melžtovo veikimo principą ir jo sanitarinę priežiūrą, melžimo metu jausti gyvulio reakciją ir žinoti jo organizme vykstančius fiziologinius procesus. Tik tai žinant, galima optimaliai suderinti melžtovo darbą su karvės pieno atleidimu.

Melžėjai, kurie dalyvauja melžėjų varžytuvėse ne pirmą kartą, ju meistriskumas dažniausiai būna didesnis, nes žino kaip taisyklingai atlikti melžimo operacijas. Kasdieniame darbe gal ne visada pilnai laikomasi melžimo reikalavimų, tačiau vien tik žinojimas duoda didelę naudą, kaip reikia tinkamai atlikti visas melžimo operacijas. Kai nežinoma, kad netinkamai ruošiamas

Rūta Galdikienė pagerbta už melžėjų varžytuvių organizavimą Plungės rajone, Prūsalių kaime.

Alvydas Liugas apdovanotas už didžiausią primilžį Radviliškio rajone per 2013–2014 m.

Gie švenčia neeilinių gimtadienį!

Spalį savo jubiliejinus gimtadienius arba sukaktis šventė keturi ūkininkai, pieną tiekiantys „Žemaitijos pienui“.

50 metų jubiliejus šventė **Danutė Daugalienė** iš Šilalės savivaldybės Traksėdžio seniūnijos Leviškių, **Bronius Dirmeikis**, gyvenantis Tauragės rajone, Batakių seniūnijoje, Gerviečių kaime ir **Saulius Baužys** iš Mažeikių rajono Sedos seniūnijos Dagių kaimo.

60 metų sukako **Algirdui Sabaliauskui**, gyvenančiam Šilutės rajone, Kintų seniūnijoje, Uogalių kaime.

Jų pasveikinti atvyko Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Baniene, „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktoriaus pavaduotoja Liudvina Skurdelienė, vadybininkai Vidmantas Bajarūnas ir Petras Kulvietis.

Domisi moksliniais atradimais ir netradicine medicina

Broniaus Dirmeikio ūkis įkurtas prosenelių gimtinėje – gražios gamtos apsupame Gerviečių kaimo vienkiemyje (Tauragės r.), kuriame puikuoja naujai pastatytas erdvus namas, šalia įrengti visi reikalingiausi pienininkystės ūkiui pastatai, surikiuota kasdieniuose darbuose naudojama technika.

Prieš pradėdamas ūkininkauti, Bronius baigė Tauragės politechnikume žemės ūkio elektrifikacijos studijas. Šiandien Dirmeikių pienininkystės ūkis skaičiuoja 15 metus. Čia įgyvendintos ES remiamos Pieno ir Nitratų programų direktyvos, modernizuojant ūkį įsigyta technikos, padargų. Ūkininkas planuoja statyti angarą.

Puikiai ūkininkaudamas, Bronius dirba ir gaisrininku – jau 20 metų gelbsti nelaimės ištiktus žmones.

Gražiai sutariančių Broniaus ir Daivos šeimoje auga trys atžalos. Vyresnysis Tomas, baigęs studijas Šiaulių kolegijoje, šiuo metu dirba, bet kartu padeda tėveliams ūkininkauti. Ne ką mažiau pagelbsti ūkio darbuose ir kitas sūnus Rimantas. Jaunuolis, baigęs Žemės ūkio akademijoje miškininkystės studijas, šiuo metu dirba gaisrininku. Penkiametė dukrytė Goda – tikras artimųjų džiaugsmas namuose. Mažoji linksmuolė puikiai piešia, dainuoja, noriai lanko ikimokyklinę grupę.

Bronius laisvalaikiu labai domisi įvairiausiais moksliniais atradimais, ypač susijusiais su alternatyvios energijos šaltiniais. Šiandien ūkininkas noriai ir su didžiausiu entuziazmu, svariai argumentuodamas, galėtų padiskutuoti įvairiausiomis mokslinėmis temomis. Domisi ir netradicine medicina.

Bronius Dirmeikis su žmona Daiva ir dukra Goda.

Mato ūkininkavimo perspektyvą

Algirdo ir Virginijos Sabaliauskų ūkis įsikūręs Uogalių k., Šilutės r. Prieš pradėdamas ūkininkauti Algirdas dirbo inžinieriumi valstybiniame žuvininkystės ūkyje. 1990 metais iširus kolūkiams, Algirdas apsisprendė įkurti savo pienininkystės ūkį. Anuomet jis užregistruotas kaip aštuonioliktas ūkininkas rajone.

Darbščių rankų ir įgytos patirties dėka Algirdas nuolat plėtė ir didino savo ūkį. Pasinaudojo tik ES remiama Ūkio valdų modernizavimo programa – visą kitą ūkyje įrengta ir įsigyta paties ūkininko. Kasdieniuose darbuose visada padeda ir žmona Virginija. „Tik jos sąžiningo ir kruopštaus darbo dėka melžiamas aukštos kokybės pienas“, – gyrė žmoną Algirdas.

Sabaliauskų šeima džiaugiasi septyniomis atžalomis: Igno, Mindaugu, Silvija, Vaidu, Vilma, Violeta ir Vidmantu. Didelę šeimyną dar labiau gausina ir devyni anūakai. Trys iš vaikų šiuo metu dirba ir gyvena Anglijoje. Algirdas itin patenkintas sūnų Igno ir Vaido pagalba ūkyje. Laisvesniu nuo darbų metu sutuoktiniai nuvyksta aplankyti vaikų į Angliją, leidžia sau atsikvėpti ir Turkijoje.

Algirdas Sabaliauskas.

Kiek vėliau, perdavus ūkininkavimo patirtį vaikams, Algirdas svajoja perlaikyti laivininko teises, o tada pajuokavo, kad įsigys laivelį ir prisidėjęs įvairiausių meškerių išplauks į marias pažvejoti.

Didžiausias turtas – šeima

Rudenįjančios Žemaitijos gamtos prieglobstyje Dagių kaime (Mažeikių r.) įsikūręs Sauliaus Baužio ūkis šiais metais skaičiuoja jau 22 metus.

Anot ūkininko, didžiausias jo turtas yra šeima – žmona, augantys vaikai, nes tai patys artimiausi ir svarbiausi žmonės gyvenime. Saulius itin džiaugiasi žmonos Ritos pagalba kasdieniuose darbuose, puoselėjant ir vystant pienininkystės ūkį. Graži aplinka, dosniai papuošta žydinčių gėlių gausa, akį traukiantys įvairiausi dekoratyvūs medeliai, rudenį palydinčių obelių sode įsikūręs bičių avilys „kaimelis“, pasak ūkininko, – visa tai žmonos kruopštaus ir atsakingo darbo rezultatas.

Saulius šalia ūkininkavimo rūpesčių nemažai laiko skiria ir naujam namui statyti, kruopščiai parinkdamas kiekvieną jo detalę: ar tai būtų židynys, medžio raižytos kolonos, ar stogui uždengti nupirktą dangą.

Lieka tik kuo nuoširdžiausiai palinkėti sėkmės ir toliau puoselėti tvarkingai prižiūrimą pienininkystės ūkį.

Saulius Baužys.

Myli darbą ir tvarką

Danutės Daugalienės auginamų žalmargių pienas visą laiką buvo parduodamas „Žemaitijos pienui“.

Kartu su šešiais broliais ir seserimis užaugusi ūkiškai gyvenusioje šeimynoje, Danutė ne iš karto apsisprendė ūkininkauti. Tik kiek užtelėjus vaikams, ji ėmėsi kurti pienininkystės ūkį. Artimiausiuose ūkininkės planuose – pasinaudojus ES parama – įsigyti naujų padargų. Vos prieš metus nusipirko itin ūkyje praverčiantį traktorių.

Kartu su Ričardu plėsdami ir puoselėdami pienininkystės ūkį, ūkininkai užaugino tris atžalas. Vyresniečiai Deividas ir Diana šiuo metu dirba ir gyvena Airijoje. Deivido šeimoje auga anūkeliai Herkus ir Amanda, o Diana augina dukrytę Vanesą. Jauniausias ūkininkų sūnus Neilas lanko septintą klasę. Vaikinas stropiai mokosi, dalyvauja matematikos olimpiadose, yra ne kartą užėmęs prizinių vietų. Taip pat mielai lanko etnografijos būrelį.

Danutei itin patinka auginti gėles, šiltuoju metų laiku jomis papuošta visa kruopščių rankų prižiūrima tvarkinga sodyba. Žiemą laisvu nuo darbų metu moteris mėgsta megzti. Turi ūkininkai ir tris avilius bičių, į kuriuos darbščios mažosios darbininkės rūpestingai šeiminkams medų sunėša iš sodybą juosiančių žydinčių pievų.

Danutė Daugalienė.

2014 m. III ketvirčio geriausiai ūkininkai pagal skirtingas superkamo pieno kiekio grupes:

Regina Šleinienė

1-oje grupėje
(per dieną parduoda nuo 50 iki 199 kg natūralaus pieno)
Liolių k., Rietavo sen., Plungės r.

Angelė Norkutė

2-oje grupėje
(per dieną parduoda nuo 200 iki 499 kg natūralaus pieno)
Viešvėnų I k., Viešvėnų sen., Telšių r.

Feliksas Zulonas

3-ioje grupėje
(per dieną parduoda nuo 500 iki 999 kg natūralaus pieno)
Berenių k., Babrungo sen., Plungės r.

Vytautas Vaišvila

4-oje grupėje
(per dieną parduoda nuo 1000 iki 1999 kg natūralaus pieno)
Kalniškių k., Šaukėnų sen., Kelmės r.

Adomas Gervinskas

5-oje grupėje
(per dieną parduoda nuo 2000 kg ir daugiau natūralaus pieno)
Daukšių k., Skuodo sen., Skuodo r.

Bronislava Grauslienė

Geriausio ekologiško pieno gamintoja
Jodėnų k., Nausodžio sen., Plungės r.

„Norisi šypsotis ją pamačius“

Tokius šiltus jausmus daugeliui „Žemaitijos pieno“ darbuotojų sukelia neseniai 95-ąjį gimtadienį atšventusi ilgametė įmonės darbuotoja elegantiškoji Jadvyga Ščiupokienė.

Algirdas Dačkevičius

Pagarba ir gėlės – sukaktuvininkei

Gyva įmonės istorija tapusią Jadvygą Ščiupokiene su garbingu gimtadieniu sveikino valdybos pirmininkas Algirdas Pažemeckas, sukaktuvininės bičiulės ir kiti kolektyvo nariai. O Telšių rajono meras Vytautas Kleiva, įteikęs pagerbimo raštą, su nuostaba ištarė: „Tikėjau pamatyti senučiukę, pasiramsciuojančia lazdele, o išvydau energiją ir intelektualškumą trykstančią moterį“. Tuomet šalia jos buvo ir dvi garbaus amžiaus, bet visuomet nuotaikingos ir malonios bei ištikimos bičiulės Eugenija Kaminskienė ir Adolfina Macijauskienė. Deja, tuokart net neįmanoma buvo nujausti, jog Adolfina šis susitikimas su sielos draugėmis bus paskutinis. Praėjus vos kelioms dienoms, ji netikėtai išėjo Amžinybėn. O juk prieš rašant šį straipsnį buvo tartasi susitikti su šauniąja įmonės veteranių trijule, pakalbėti ir įamžinti bendroje nuotraukoje. Nespėta...

Likimas suvalkietę atvedė į Žemaitiją

Jadvyga – suvalkietė, kilusi iš Kybartų. Namuose vyravo pagarbi muzikai dvasia. Tėvas, pats mėgęs groti, turėjo parsigabėjęs iš Austrijos muzikos instrumentų. Žinoma, svajojo, kad ir dukra paseks jo pėdomis. Tačiau jaunai panelei labiau prie širdies buvo froilen Miuler diegiamas etiketas, nes svajojo aplankyti Paryžių. Deja, svajones kitokia linkme pakeitė kilęs karas. Jaunystėje Jadvyga mokėsi Vokietijoje ir įgijo farmacininkės diplomą. Tačiau dirbti teko trumpai, nes rusai nepripažino jos išsilavinimo ir vokiško diplomo.

Vis tik darbą gavo Kybartuose veikusiam mėsos perdirbimo kombinatė. Irgi neilgai. 1944 metais vokiečiai Jadvygą ir jos vyrą Lietuvos karininką Kuneiką, kilusį iš Varnių, išvarė iš Vilkaviškio. Pasienyje

sutiktas vokiečių majoras iš Hamburgo patarė porai kuo greičiau sprukti iš Lietuvos Vokietijon.

Neišvengė mirtimi alsavusios tremties

Neišvykę iš Lietuvos, sutuoktiniai buvo išskirti. Pirmiausia 1947-aisiais ištrėmė vyrą. Jadvyga liko Telšiuose su dviem mažametėmis dukromis. 1948 metais spalio 14 dieną ji buvo priimta dirbti į tuometę Telšių sviesto gamybos įmonę buhalterė. Tačiau ramybės nedavė saugumiečiai. Tuometis įmonės direktorius Slavinskis, sužinojęs, kad moterį ruošiamasi ištrėmti, ją perspėjo, tačiau Jadvyga su dukrelėmis nespėjo pasitraukti. Taip visos trys 1949 metais iškeliavo į Krasnojarsko kraštą. Ištrėmė dėl to, kad tėvai – pasiturintys ūkininkai, o brolis kovojo už Lietuvos laisvę.

Tremtyje po kelerių metų ji sutiko savo vyrą. Deja, jo gyvenimas buvo trumpas – mirė 47-erių metų 1956-aisiais, taip ir nesulaukęs dienos, kai grįš į gimtinę. Sibire teko dirbti sunkiausius darbus. O vienas įvykis vos nesibaigė mirtimi. Kolūkis turėjo daugybės žemės, o moterys po karo turėjo viską dirbti, nes daugelis vyrų buvo žuvę. Susirgus vieninteliam darbininkui, kuris veždavo į kombinatą grietinę, Jadvyga jį turėjo pavaduoti. Pakinkė jautį ir moteris išvyko, tačiau pusiaukelėje gyvulys išsikinkė, o Jadvyga nemokėjo jo pakinkyti. Pro šalį vykęs kolūkio pirmininkas tik pasišaipė. Besimeldžiant išgelbėjo atsitiktinis praeivis, pakinkęs jautį ir liepęs moteriai bėgti paskui vežimą, kad nelaimėle visiškai nesušaltų. Grietinė nuo šalčio suragėjo, o Jadvyga dar gavo barti, kam pavėlavo atgabenti produktą.

Brandžiausi metai – pieno įmonėje

Jadvyga į Žemaitijos sostinę sugrįžo 1959-aisiais. Vyro tėviškę pasirinko vien dėl to, kad čia turėjo bičiulių ir tikėjosi rasti darbą.

Karo audrose buvo dingę visi moters dokumentai, tarp jų ir farmacininkės diplomas. Tai atvykus į Tel-

šių pieno įmonę ir panorus ten įsidarbinti, tuometis direktorius Meisėjus Krišmonas patarė vykti į kursus Vilniuje. Ten išlaikė valstybinį egzaminą ir gavo diplomą. Keitėsi įmonės direktoriai: po Krišmono atėjo Gelumbauskas, ilgus metus teko dirbti su Vytautu Juciūmi, kuris pradėjo naujos pieno įmonės, vėliau tapusios „Žemaitijos pienu“ statybą. Šios bendrovės valdybos pirmininkas Algirdas Pažemeckas ilgametę darbuotoją išleido į užtarnautą poilsį.

Buhalterės pavaduotoja, vėliau vyriausiąja buhalterė dirbusiai Jadvygai buvo mielas pieno įmonės kolektyvas. Drauge šventė vestuves, krikštynas, pagelbėdavo sunkią valandą, palydint Amžinybėn kolegą ar jų artimuosius. Jadvygai ypač skaudu, kad tuoj po jos 95-ojo gimtadienio amžino poilsio atgulė jai labai brangi bičiulė ir bendradarbė Adolfina Macijauskienė. „Net 27 metus ji buvo mano padėjėja ir visuomet kuo puikiausiai sutardavome. Neveltui įmonėje už nuostabų būdą kolegą švelniai ją vadindavo „taikos balandžiu“,– susijaudinusi kalbėjo Jadvyga.

Gyvenimo verpetuose

Su antruoju vyrų Albertu Ščiupoku, kilusiu iš Plungės, Jadvyga susipažino dirbdama Telšių pieno įmonėje. Tuomet ją, vyriausiąją buhalterę, su meistru Albertu supažindino direktorius V.Jucius. Jadvygai susituokus, įmonės direktorius tarsi lengviau atsikvėpė nuo saugumiečių ir komunistų partijos rajoninio komiteto darbuotojų priekaištų.

„Pieninėje viskas būtų gerai, tik kam tą Kuneikienę laikote“,– priekaištavo jie vadovui. Pasikeitus pavardei, aršieji kritikai nurimo, mat pamanė, kad direktorius pagaliau atleido Kuneikienę, o priėmė naują vyriausiąją buhalterę Ščiupokiene.

Toks jau likimas. Su antruoju vyrų drauge išgyveno dešimtmetį. Po jo mirties daugiau gyvenimo draugo neturi.

Draugė nemažai vargo patyrusios dukros Žemaitijos sostinėje nepasiliko. Vyresnioji Birutė, krintusi pedagogikos mokslus, gyvena Kaune, Joana įsikūrė Panevėžyje, jaunėlis sūnus Vytautas – Druskininkuose.

Trys bičiulės – (iš dešinės) J.Ščiupokienė, E.Kaminskienė ir A.Macijauskienė. Pastarajai šis susitikimas su draugėmis buvo paskutinis.

Dvasiniai klodai – iš prieškarinio Lietuvos

„Bendraudant su Jadvyga Ščiupokiene, neįmanoma nepajaušti jos aristokratiškumo, inteligencijos. Jos ori laikysena, kalbėjimo maniera, korektiškumas prikausto dėmesį“,– sako Personalo ir teisės direktorė Sandra Vireikytė.

Iš kur tai? Kas subrandino tokius dvasinius klodus? Tai atspėti nėra sunku – jie glūdėjo prieškarinio Lietuvoje.

Dar aštuoniolikametė Jadvyga vasaras leisdavo savo dėdės, neturėjusio vaikų, žurnalo „Lietuvos aidas“ ir Vokietijoje leidžiamo laikraščio „Allgemeine Zeitung“ redakcijos darbuotojo šeimoje. Ypač jai įsiminė aukštuomenės pokylis su dėdės šeima Kauno „Metropolio“ restorane. Ten dalyvavo ir tuometis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona su žmona Sofija. Vėliau, Prezidento žmonai ir dukrai priverstinai nuo rusų okupacijos paliekant Lietuvą, Jadvyga joms padėjo išsinešti drabužius. Kitas jaudinantis įvykis, kai ji, keturiolikametė, pasipuošusi ir nešina gėlių puokštė su giminaičiais skubėjo į Kauno Aleksoto aerouostą pasitikti parskrendančių Atlanto nugalėtojų – Stepono Dariaus ir Stasio Girėno. Deja, 1933-ųjų liepos 17-oji Lietuvai tapo gedulo diena – drąsuoliai žuvo Soldino miške.

Jos vardas praturtino įmonės istoriją

28-erius metus vadovavusi Personalo skyriui Regina Daukšienė pamena Jadvygą kaip labai stropią

darbuotoją, nešykštėjusią gerų patarimų. Pasak jos, tai nebuvo „skaičiukų“ žmogus. Tačiau labai gerai išmanė savo darbą ir pastebėjusi bet kokią klaidą tolerantiškai pasakydavo: „Čia reikėtų atidžiau paskaiciuoti“.

„Jadvyga, manau, nėra įskaudinusio vieno bendradarbio. Tai labai šviesaus proto žmogus, su kuriuo galima bendrauti įvairiausiomis temomis. Kiek žinau, ji visą laiką toleravo sveiko gyvenimo būdą, matyt, dėl to sulaukė tokio solidaus amžiaus ir dabar tebėra labai žvali ir moteriškai žavinga“,– sakė R.Daukšienė.

UAB „Nepriklausomų tyrimų laboratorija“ direktorė Gražina Norkevičienė Jadvygą vertina kaip išminties ir tolerancijos etaloną. Pasak jos, iš sukaktuvininės dažnas mokėsi loginio mąstymo, sąžiningumo ir kantrybės. Manau, kad tuomet ir nelengvomis sąlygomis ji sugebėjo dirbti taip, kad įmonė džiaugtųsi kuo geresniais rezultatais“,– įsitikinusi G.Norkevičienė.

Įmonės apskaitininkė dirbanti Genovaitė Stulpinienė su Jadvyga bendravo nuo 1987-ųjų iki jos išėjimo į pensiją. „Buvau jauna specialistė, tai labai pravertė Jadvygos patarimai ir pamokos – ji išmokė mane perprasti buhalteriją nuo „a“ iki „z“,– šypsodamasi prisimena Genovaitė. Jai antrina ilgametis įmonės specialistas Jonas Češulis. „1981-1983 metais darbavausi Statybos direkcijoje vyr. mechaniku. Vertinu Jadvygos profesionalumą, susidūrus su kebliausiomis situacijomis, pareigūnų, dalykiškumą ir reiklumą“.

Kol melžėjos sprendė teorines užduotis, karvė atsivedė veršelį

Rimos ir Vyganto Baršauskų ūkyje (Paulių k., Jurbarko r.) dėl geriausio melžėjo vardo varžėsi Jurbarko krašto melžėjai. Ūkio šeimininkai ir renginio organizatoriai – Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos Jurbarko rajono biuro konsultantai ir Josifo Taco melžimo mokymo centro darbuotojai – pasistengė, kad renginys vyktų kuo sklandžiau.

Ūkininkai Rima ir Vygantas Baršauskai verti didžiausios pagarbos. Jų ūkyje Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos (LŽŪKT) Jurbarko rajono biuro konsultantai dažnai organizuoja seminarus, lauko dienas, o melžėjų konkursas vyko jau antrą kartą.

Rima ir Vygantas savo ūkyje augina apie 100 galvijų, 120 ha ūkio žemės – pievos, 80 ha ūkininkai apsėja grūdinais augalais. Ūkio šeimininkė pasakojo, kad žiemą gyvuliai laikomi renovuotame tvarte. Jame įrengta eglutės tipo 7 vietų melžimo aikštelė. Iš karvės per metus ūkininkai primelžia vidutiniškai 6,5 t pieno, kurio kokybę

bendravimu, meile gyvuliams. Kiekviena karvė vadinama vardu. Jaukūs gyvuliai tarsi tyrinėjo atvykusius į renginį žmones. Pagal hierarchiją rikiavosi prie mobilios lauko melžimo aikštelės, drąsiai

Antrosios vietos laimėtoja Edita Andriulaitienė.

„pozavo“ fotografams.

„Tokias karves vienas malonumas melžti“, – sakė varžytuvių nugalėtoja ūkininkė Rasa Dubinskienė. Antrąją vietą konkurse užėmė E. Pocius ūkio melžėja Edita Andriulaitienė, trečiąją – ūkininkas Žilvinas Oberauskas. Iš paskutiniųjų dviejų ūkių pienas tiekiamas „Žemaitijos pieno“ bendrovei. Pakalbintas Žilvinas Oberauskas prisipažino, kad melžėjų varžytuvėse dalyvauja pirmą kartą. Karves ūkyje padeda melžti ir jo žmona Jolita. Jauna šeima augina trejetą vaikų. Aštuoniolokametė leva studijuoja Klaipėdos socialinių mokslų kolegijoje, o 15-metis Lukas – jau tikras pagalbininkas tėvams:

Mindaugas Čėjauskas ir Rigilda Banienė pasveikino melžėją Žilviną Oberauską.

puikiai vertina supirkėjai. Jau trejus metus ūkis už pieno kokybę gauna apdovanojimą ir priedą prie kainos už parduotą pieną. Rima Baršauskienė sakė, kad visos bandos telyčios užaugintos iš savų. Pasak jos, pirktos iš kitų ūkių, sunkiai pritampa prie bandos. Ūkininkai karves melžia patys. Rima džiaugėsi, kad ūkio darbus padeda atlikti visi keturi vaikai. „Į užsienį nevažiuoja. Atostogas namie besidarbuodami leidžia, o Dovydas su Monika žemės ūkio mokslus studijuoja ir galvoja apie ūkininkavimą“, – pasakojo moteris.

Pasak rajono biuro konsultančių, zooteknologų išsilavinimą turintys ūkininkai išsiskiria betarpišku

Su Vygantu Baršausku maloniai bendravo „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktorius Mindaugas Čėjauskas.

Padėka nuo Sauliaus Tušo varžytuvių šeimininkams Rimai ir Vygantui Baršauskams.

dirba su žemės ūkio technika ir neblogai apie ją nusimano. Dar mėgsta ant rankų pasilepinti jaunėlis Matas. Šis irgi linksta prie technikos.

Antrosios vietos laimėtoja Edita Andriulaitienė darbuojasi Edmundo Pocius ūkyje. Šis ūkis, kaip ir Baršauskų, garsėja puikiais pieno kokybės rezultatais, o jų šeimininkai visuomet sulaukia „Žemaitijos pieno“ bendrovės paskatinimo ūkininkų šventėse. Edita varžytuvėse irgi dalyvavo pirmą kartą ir džiaugėsi savo geru pasirodymu.

Organizacinį renginio ratą sukusi ir melžėjus į varžytuves sukviatusi LŽŪKT Jurbarko rajono biuro gyvulininkystės konsultantė Laima Andriuškevičiūtė akcentavo, kad pieno ūkių savininkai turėtų dėti visas pastangas, jog melžimo aikštelėse dirbtų geriausiai apmokytas personalas. Juk kiekviename ūkyje svarbu paisyti hi-

gienos, sanitarijos reikalavimų. Pieno ūkio darbuotojas turi stengtis būti kvalifikuotas savo srities specialistas. Būtent to siekiama organizuojant melžėjų konkursus.

Antrosios ir trečiosios vietos laimėtojus apdovanojo ir tolimesnės sėkmės linkėjo „Žemaitijos pieno“ Žaliavos pirkimo direktorius Mindaugas Čėjauskas ir Lietuvos pieno ūkių asociacijos administracijos direktorė Rigilda Banienė.

Kad teorija neatsiejama nuo gyvenimo, galėjo kuo puikiau įsitikinti ne vienas šventės dalyvis. Kol konkurso dalyviai sprendė teorines užduotis, karvė ganykloje atsivedė veršelį.

Atskubėjusi šeimininkė Rima džiaugėsi gyvulėliu ir čia pat prasitarė: „O kad tai būtų karvytė – tuomet dvigubai džiaugčiausi“. Nenuostabu, juk Baršauskai stengiasi savo bandą papildyti tik pačių užsiaugintomis telyčaitėmis.

Kol buvo sprendžiamas teorinės užduotys, karvė ganykloje atsivedė veršelį.

Broliai dvyniai – visur kartu

Sidabravo žemės ūkio bendrovės Dotiškių fermoje, įsikūrusioje Dotiškių kaime (Sidabravo seniūnija, Radviliškio r.), įvyko konkursas „Geriausio melžėjai 2014“.

Jame dėl geriausio melžėjo titulo varžėsi 11 dalyvių. Net keturi iš jų pieną tiekia „Žemaitijos pieno“ bendrovei. Tai Vilma Čemolonskienė (Sidabravo sen.), Jonas Baltrušaitis ir Petras Baltrušaitis (Šiaulėnų sen.) bei Laimutė Navickienė (Pakalniškių sen.), atstovavę savo ūkiams.

Įdomu pastebėti, kad varžytuvėse dalyvavę broliai dvyniai Petras ir Jonas Baltrušaičiai panašūs ir savo ūkininkavimo būdu. Jų pienininkystės ūkiai skiria tik 5 kilometrai. Jono valdos Sidabravo, o Petro – Acokave. Laiko po vienodą skaičių karvių, važinėjasi vienodais automobiliais,

Petras Baltrušaitis, Laima Navickienė, Jonas Baltrušaitis ir Vilma Čemolonskienė.

pagamintais tais pačiais metais, o jų numeriai skiriasi tik vienu skaičiumi. Abu pieną „Žemaitijos pienui“ tiekia nuo 2006-ųjų metų.

Trečią kartą varžytuvėse dalyvavo Vilma Čemolonskienė, pieną „Žemaitijos pieno“ bendrovei tiekianti taip pat nuo 2006 metų. Ūkininkė iš pagrindų atnaujina savo ūkį, stato didelę fermą. Vilma pasižymi ypatingu darbštumu ir pareigingumu.

Laima Navickienė varžytuvėse dalyvavo irgi trečią kartą. Motinai labai padeda sūnus Matas, palaikęs ją įvairių rungčių metu. Vaikinas nusiteikęs perimti ūkininkavimo patirtį iš savo tėvelių. Mama su sūnumi labai ruošėsi varžytuvėms: ypač gilino teorines žinias ir praktinius įgūdžius plaunant melžimo aparatus. Ūki-

ninkė pieną „Žemaitijos pienui“ tiekia nuo 2007 metų ir patenkinta gaunamu priedu už gerą pieno kokybę.

Renginio „Geriausio melžėjai 2014“ dalyviai, kaip ir kitur, varžėsi šešiose rungtyse: melžtuvo sanitarinio apdorojimo, melžėjų sanitarinio pasirengimo, mechanizuoto melžimo, pieno švarumo, somatinių ląstelių nustatymo, teorinių žinių.

Melžėjų teorines ir praktines žinias vertino respublikinė vertinimo komisija, vadovaujama Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademijos Josifo Taco Melžimo mokymo centro vadovo docento Sauliaus Tušo.

Varžytuvių nugalėtojai ir prizininkai apdovanoti vertingomis rėmėjų dovanomis.

Pagiriamasis žodis kukurūzams

Kaip parodė kelių dešimtmečių kukurūzų auginimo praktika ir mokslinių tyrimų rezultatai, kukurūzai ir Lietuvoje gali duoti gausų žaliosios masės derlių – iki 30-50 t/ha (nuo 9 iki 15 t sausųjų medžiagų).

Rita Samalionienė

Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos Radviliškio r. biuro gyvulininkystės specialistė

Kukurūzai Lietuvos laukuose yra palyginti naujas augalas. Plačiau auginti juos kukurūzų silosui pradėta tik šeštojo praėjusio amžiaus dešimtmečio viduryje. Iki tol jie buvo laikomi išimtinai šiltų kraštų augalu ir manoma, kad mūsų klimato sąlygos jiems augti nepalankios. Kukurūzų auginimu kasmet susidomi vis daugiau mūsų šalies ūkininkų, nes šių augalų naudojimo galimybės tikrai plačios – jie tinka ir silosui, ir grūdams, ir bioetanoliui gaminti. Dar viena iš priežasčių, galinčių paskatinti kukurūzų plotų didėjimą Lietuvoje, – šylantis klimatas, kuris tampa vis palankesnis šilumą mėgstantiems augalams, tarp jų ir kukurūzams. Mokslininkų vertinimu, vegetacijos laikotarpis Lietuvoje tampa ne tik šiltesnis, bet ir šiek tiek sausesnis dėl pastaraisiais metais pastebimo kritulių persiskirstymo.

Kada silosuoti

Galvijų mitybos mokslui žengiant į priekį, kukurūzų siloso gamybai imta naudoti anksti brętančias jų veisles ir kukurūzus silosuoti tuomet, kai grūdai būna pasiekę vaškinę brandą. Mat silosuojant žaliąją masę, silosas būna menkos pašarinės vertės, masės slėgimo metu išteka daug sulčių, o kartu su jomis – ir daug vertingų maisto medžiagų. Kukurūzų silosas, pagamintas grūdams pasiekus vaškinę brandą, yra vertingas pašaras melžiamoms karvėms, prieaugliui ir penimiams galvijams.

Vegetacijos eigoje, kukurūzams augant ir bręstant, juose daugėja sausųjų medžiagų, keičiasi jų (baltymų, riebalų, angliavandenių, ląstelienos) kiekis ir santykis. Tačiau žolėje ir kukurūzams vegetuojant šie pokyčiai yra skirtingi. Žolei bręstant, joje sparčiai mažėja baltymų, didėja ląstelienos kiekis, mažėja virškinamumas ir energinė vertė. Tuo tarpu kukurūzų virškinamumas per vegetaciją mažėja nedaug, o dėl burbuliųjų grūdų besikaupiančio didelio medžiagų, ypač angliavandenių (krakmolo), kiekio jų energinė vertė didėja.

Maisto medžiagų maksimumas pasiekiamas kukurūzams esant pieninės-vaškinės arba vaškinės brandos. Tuo metu juose būna 30-34 proc. sausųjų medžiagų ir didelę jų dalį sudaro burbuliūs su

grūdais. Šiuo augalų brandos tarpsniu (grūdai geltoni, vaško konsistencija juose – apie 55 proc. sausųjų medžiagų) gaunama aukštos pašarinės vertės žaliava, iš kurios pagamintą silosą gerai virškina galvijai. Ūkininkas apytikriai įvertinti kukurūzų brandos tinkamumą silosavimui gali lauke, apžiūrėdamas, kaip atrodo kukurūzų burbuliūje esantys grūdai – t.y., kur baigiasi taip vadinama kukurūzo grūdo „pieno linija“. Perlaūžus burbuliū, apžiūrinamas grūdo standumas ir užčiuopiama ta vieta, kurioje pasibaigia standus krakmolos bei prasideda skysta pieninė konsistencija. Kukurūzus jau reikia silosuoti, kai standžioji dalis (krakmolos) sudaro ne mažiau kaip du trečdalius grūdo.

Kukurūzai vaškinę brandą pas mus dažniausiai pasiekia besibaijant rugsėjui. Prasidėjusios šalnos rugsėjo gale ar spalio pradžioje šios stadijos kukurūzams nėra pavojingos, tačiau, joms prasidėjus, kukurūzus reikia silosuoti. Atsižvelgiant į oro prognozes, derlių nuiminti reikia maždaug per savaitę po šalnos. Po tiek dienų pagrindinių maisto medžiagų kiekis (išskyrus karotiną) beveik nesumažėja. Vėliau patiriama maisto medžiagų nuostolių, nes po šalnų dažniausiai būna lietus, sušalusiu augalų ląstelių sienelės suyra, sultyse ištirpusios maisto medžiagos su lietuviu išsiplauna, pablogėja siloso kokybė, po lietaus kukurūzus puola pelėsių grybai, puvinio bakterijos ir kt.

Pieninės-vaškinės brandos kukurūzai yra jautresni šalnomis. Jeigu ankstyvosios šalnos pakanda nesubrendusį augalą, tolesnis brendimas sustoja. Jei ilgiau užtrunka sausi, saulėti orai, kukurūzai vėliau šiek tiek apdžiūna ir taip sumažėja sausųjų medžiagų nuostoliai silosuojant. Todėl ne visada būtina juos pjauti iš karto po nakties šalnų, galima palaukti, kol išdžius, bet ne ilgiau kaip 6-7 dienas.

Ar kukurūzai iki prasidedančių šalnų pasiekia reikiama silosavimui vaškinės brandos tarpsnį, labiausiai priklauso nuo veislės, klimato ir dirvos sąlygų augimo sezono metu bei pasėlių priežiūros (sėjos laiko, tręšimo, piktžolių kontrolės ir t.t.).

Veislės klasifikuojamos pagal brandumo skalę

Kukurūzų veislės ES šalyse klasifikuojamos priklausomai nuo jų brendimo trukmės pagal vadinamąją FAO brandumo skalę. Pagal ją atskirai vertinamos grūdams ir silosui skirtos kukurūzų veislės.

Lietuvoje paprastai pasirenkami

kukurūzų hibridai, kurių brandos FAO skaičius būna 170-230. FAO skaičius nustatomas veislių tyrimo metu. Jo dydis priklauso nuo sausųjų medžiagų (SM) kiekio derliaus nuėmimo metu. Pvz., Vokietijos sąlygomis 10 FAO skaičių atitinka 1-2 kukurūzų brendimo dienas arba 1-2 proc. SM, o tai reiškia, kad kukurūzų veislė, kurios FAO skaičius yra 170, pribrešta 5-9 d. anksčiau negu ta, kurios šis skaičius yra 230. Lietuvoje auginant ankstyvojo brendimo (trumpo, apie 90 d. vegetacijos laikotarpio) hibridinių kukurūzų veisles ir esant palankiai vasarai, reikiama vaškinė branda pasiekiamas nesunkiai.

Vokiečių firma „Pioneer“ buvo viena pirmųjų, į Lietuvą atvežusi vakarietiškos selekcijos šiuolaikines kukurūzų veisles. Kasmet atnaujinamame Nacionaliniame augalų veislių sąrašė atsiranda naujų veislių pavadinimų. Kalbėdami apie kukurūzų veisles, daugelis specialistų pabrėžia, kad nėra vienos geriausios. Kiekviena turi savo pliusų. Todėl pasirinkimą lemia ūkio specifika, dirvožemis, taikomos auginimo technologijos, o pasirinkta kukurūzų veislė pirmiausiai turi atitikti konkretaus ūkio poreikius.

Silosavimo technologija

Jei ūkis turi gerai paruoštą kukurūzų nuėmimo techniką, pasigaminti geros kokybės silosą pavyksta beveik visada – tai akivaizdu, kai kasmet tiriami kukurūzų siloso pavyzdžių maistingumą ir kokybę rajono ūkininkų ūkiuose. Kukurūzai pjaunami ir smulkinama pakabinamais, prikabinamais ir savaeigiais smulkintuvais, kuriuos kiekvienas ūkis įsigyja (arba samdo) atsižvelgdamas į turimą plotą ir pageidaujamą našumą. Smulkinimo sėkmės garantas – aštrūs ir tinkamai sureguliuoti smulkintuvo peiliai. Pjaustiniai turi būti 4-5 mm ilgio, nes beveik visada silosuojame daugiau kaip 30 proc. SM turinčius kukurūzus. Kukurūzų grūdai pjovimo momentu būtinai turi būti sutraiskinti, nes sveikų, nepažeistų grūdų galvijai nesuvirškina.

Tinkamai susmulkintus kukurūzus lengva silosuoti, nes fermentacijos procesas dėl jame esančio didelio krakmolo kiekio vyksta greitai, nereikia siloso priedų, jo pH būna mažas, jame nėra sviesto rūgšties, nes pjovimo metu paliekamos aukštos (iki 15 cm) ražienos, todėl į silosuojamą masę paprastai nepakliūna žemių. Svarbu (kaip gaminant ir bet kurį silosą) tranšėją (kaupą) užpildyti kuo greičiau, neleidžiant kukurūzams išilti. Reikia gerai suspausti, sandariai uždengti. Ir vėliau, kuomet pradedama šerti kukurūzų silosus, reikia nepamiršti, kad jame gali greitai prasidėti antrinė fermentacija (kaitimas ir gedimas). Norint to išvengti, svarbu kiekvieną savaitę sušerti tam tikrą siloso kiekį: apie 1,5 m iš tranšėjos ar kaupą, uždengto žemėmis, ir apie 2 m, jei silosas uždengtas vien tik plėvele.

Kaip šerti

Geros kokybės kukurūzų silosą noriai ēda visų grupių ir amžiaus galvijai. Tinkamai paruošto kukurūzų siloso pašarinė vertė yra aukšta, nes jame sukaupta daug gyvuliams reikalingos energijos. Tačiau kukurūzų silosas melžiamų karvių racione neturėtų būti vienintelis pašaras. Siekiant sudaryti teisingą karvių racioną, kukurū-

zų silosas paros metu šeriamas pakaitomis su žolių silosu. Šviežiapienės karvės su kukurūzų silosu gali gauti 65-75 proc. SM (tiesa, nereikia pamiršti, kad karvėms gaunant didesnę kiekį kukurūzų siloso ir krakmolingų koncentratų, reikia apskaičiuoti bendrą krakmolo kiekį racione, nes jo raciono SM neturi būti daugiau kaip 30 proc.), o vėlesnės laktacijos periodais – apie 35-25 proc. žolinių pašarų SM poreikio.

Kukurūzų silosus iki soties galima šerti veršelius, penimus galvijus nuo 2 mėn. amžiaus iki skerdimo, tam tikrais augimo laikotarpiais – ir veislinius gyvulius (metų ir vyresnėms veislinėms telyčioms kukurūzų silosą reikia riboti, kad jos nenutuktų).

Populiareja nauja technologija

Šiuo metu ūkiuose populiarėja viena naujausių technologijų – traiskytų drėgnų grūdų silosavimas specialiose polietileno žarnose. Tam naudojamos traiskytuvai, traiskantys grūdus ir tuo pačiu metu pildantys polietileno žarną. Tai vienas efektyviausių grūdų silosavimo būdų, kuriuo užtikrinamos labai geros anaerobinės sąlygos tinkamai fermentacijai. Taip dideli pienininkystės ūkiai konservuoja ir kukurūzų grūdus. Vaškinės brandos grūdų krakmolos yra tešlos konsistencijos ir daug ilgiau fermentuojamas, todėl tokio pašaro galvijams vienu metu galima duoti didesnę kiekį, sumažėja acidozės pavojus.

Tinkami ekologiniuose ūkiuose

Kukurūzus tinka auginti ekologiškos gamybos ūkiuose, kadangi jų pas mus masiškai neužpuola pavojingos ligos ir kenkėjai. Plėtojant ekologinę žemdirbystę, kur nenaudojamos tradicinės cheminės augalų apsaugos priemonės, tai yra pranašumas, lyginant su kitais augalais. Kadangi kukurūzus reikia gerai patręšti azotu, galima efektyviai naudoti ekologinio ūkio gyvulių mėšlą, srutas. Su piktžolėmis kovojama akėjant – po sėjos galima suspėti nuakėti pasėlių bent 2 kartus.

Dar kelios vertingos savybės

Kukurūzams, kaip perspektyviems pašariniams augalams, tikrai yra daug priežasčių pasakyti ne vieną pagiriamąjį žodį. Jie yra vieni našiausių augalų pagal pašarinės energijos išėigą iš vieno hektaro, lyginant su javais, kukurūzų auginimo sąnaudos yra mažesnės, todėl pagaminami pigesni pašarai. Kukurūzų didžiulis potencialas ir agrotechnikos atžvilgiu, nes yra monokultūra, toje pačioje vietoje gali augti metų metus. Ši ypatybė taip pat galėtų paskatinti ūkininkus, ypač gyvulių augintojus, juos sėti.

Pabaigai dar vienas, su aplinkos apsaugos gerinimu susijęs pastebėjimas. Kukurūzai – daug draugiškesni aplinkai už kitus pas mus auginamus žemės ūkio augalus. Paimtą iš atmosferos anglies dvideginį augalai skaido į anglį ir deguonį. Anglis naudojama organinių medžiagų sintezei, deguonis, kaip šalutinis produktas, išskiriamas į atmosferą. Kukurūzai anglies dvideginio, kurio perteklius mūsų atmosferoje yra nepageidautinas, paima iš atmosferos 33 proc. daugiau negu javai ar daugiametės žolės, taip prisidedami prie aplinkos taršos mažinimo. Todėl, augindami didesnius kukurūzų plotus, kursime ir sveikesnę aplinką.

GAMYBA IR PREKYBA

JUMS SIŪLOME:

Ekstruduotus baltyminius priedus melžiamoms karvėms – LAKTOMIL

Ekstruduotus grūdų mišinius švelniakailiams žvėreliams

Ekstruduotus kukurūzus

Diatomito pašarą

ŠIE PRODUKTAI LENGVAI VIRŠKINAMI IR PASIŽYMI AUKŠTU ĮSISAVINIMO LAIPSNIU!

Telefonas: (8-37) 394561, el.paštas: info@neveziopasarai.lt www.neveziopasarai.lt

Skelbimai

Techniką

Gerą traktorių T-40 AM, dviejų korpusų plūgą ir kultivatorių. Tel. 8-683 46211.

Kultivatorių MTZ traktoriui. Tel. 8-695 77311.

Šieno šiaudų presą „Claas 46 Roto Cut“, kaina 12500 Lt/3620 Eur; žolės vyniotuvą „Elcho“ (pakabinamas, pasiima pats, kaina 3500 Lt/1014 Eur); plūgą „Kverneland“ (4 korpusų, linginė apsauga, apvalus rėmas, kaina 4200 Lt/1216 Eur); sėjamają „Nordsten“ (4 m, platūs ratai, kaina 6500 Lt/1883 Eur); šienapjovę „Akpil“ (2,10 pločio, 2 sezonų, kaina 7500 Lt/2172 Eur); pelkines lėkštes (2 sekcijų, kaina 1700 Lt/492,3 Eur); zilinės priekabos važiuoklę be dokumentų, kaina 1700 Lt/492,3 Eur. Radviliškio rajonas, tel. 8-628 69321.

Traktoriaus T-40 kabiną, galinius sparnus, kapotą. Tel. 8-687 66413.

Gyvulius

Kergiamas telyčias. Kaina sutartinė. Tel. 8-622 16223.

Ekologiškais pašarais užaugintą kiaulę. Tel. 8-614 09270.

8 metų gerą darbinį arklį. Tel. 8-688 01260.

Karves ir telyčias (apie 30 galvijų). Tel. 8-622 16223.

Paršelius (6 savaičių). Tel. 8-634 65361 (Luokėje).

Du „poni“ veislės eržiliukus (1 ir 6 metų). Tel. 8-674 07945.

Vieno veršio veršingą karvę, tris kiaules skersti bei maistines bulves (kaina 25 Lt/7,24 Eur/50 kg.) Gali atvežti. Tel. 8-682 31190.

7 metų ramią darbinę kumelę (su dokumentais, kaina 3000 Lt/868,86 Eur). Tel. 8-606 25780.

Ramų darbinį arklį. Tel. 8-686 13852.

30-ojo gimtadienio proga:

35-ojo gimtadienio proga:

40-ojo gimtadienio proga:

45-ojo gimtadienio proga:

50-ojo gimtadienio proga:

55-ojo gimtadienio proga:

60-ojo gimtadienio proga:

40 metų darbo sukakties proga:

30 metų darbo sukakties proga:

20 metų darbo sukakties proga:

15 metų darbo sukakties proga:

10 metų darbo sukakties proga:

Ekologiškai jogurtinei grietinei „Dobilas“ – aukso medalis

Spalio 10-12 dienomis Kaune, „Žalgirio“ arenoje, įvyko Lietuvos gamintojų šeštoji paroda „Rinkis prekę lietuvišką“. Joje savo produktus, paslaugas bei aktualias naujienas pristatė 140 Lietuvos gamintojų, tarp kurių ir „Žemaitijos pienas“.

Šiais metais įmonė parodos lankytojams degustacijų metu pristatė atsinaujinčius „Magija“ jogurtus – su vanile, braškėmis, persikais bei mėlynėmis, šio sezono naujienas – šviežią sūrį „Magija“ su vanile bei stracciatella su šokolado gabaliukais, ekologišką jogurtą „Dobilas“ su citrina ir imbieru bei lydyto sūrio užkandį „Mildė“. Šie aukštos kokybės produktai palankiai įvertinti parodos lankytojų, kurie noriai juos ragavo ir įsigijo.

Geriausiams parodoje „Rinkis prekę lietuvišką“ pristatomiems produktams skirti parodos aukso medaliai. Šiais metais tokiu

medaliu apdovanota išskirtinio skonio ekologiška 10 proc. riebumo jogurtinė grietinė „Dobilas“.

Magija

*Stebuklingo skonio
akimirka!*

Mano mylimiausias skonis!

Atnaujintuose Magija jogurtuose
net 35% natūralių saulėje prinokusių
uogų ir vaisių gabaliukų!

Leidžia: Lietuvos pieno ūkių asociacija.
Luokės g. 73, LT-87140 Telšiai.
Tel.: 8-444-22391, faksas 8-444-69210.
El.paštas: LPUA.info@gmail.com

Redakcinė kolegija: Rigilda Baniėnė;
Irena Baltrušaitienė;
Jolanta Bitinienė; Rimantas Banevičius;
Mindaugas Čėjuskas.

Spausdino Šiaulių „Titnago“ spaustuvė.
2 sp. l. Leidžiamas
nuo 1995-09-23, kartą per mėnesį.
Tiražas 3000 egz.